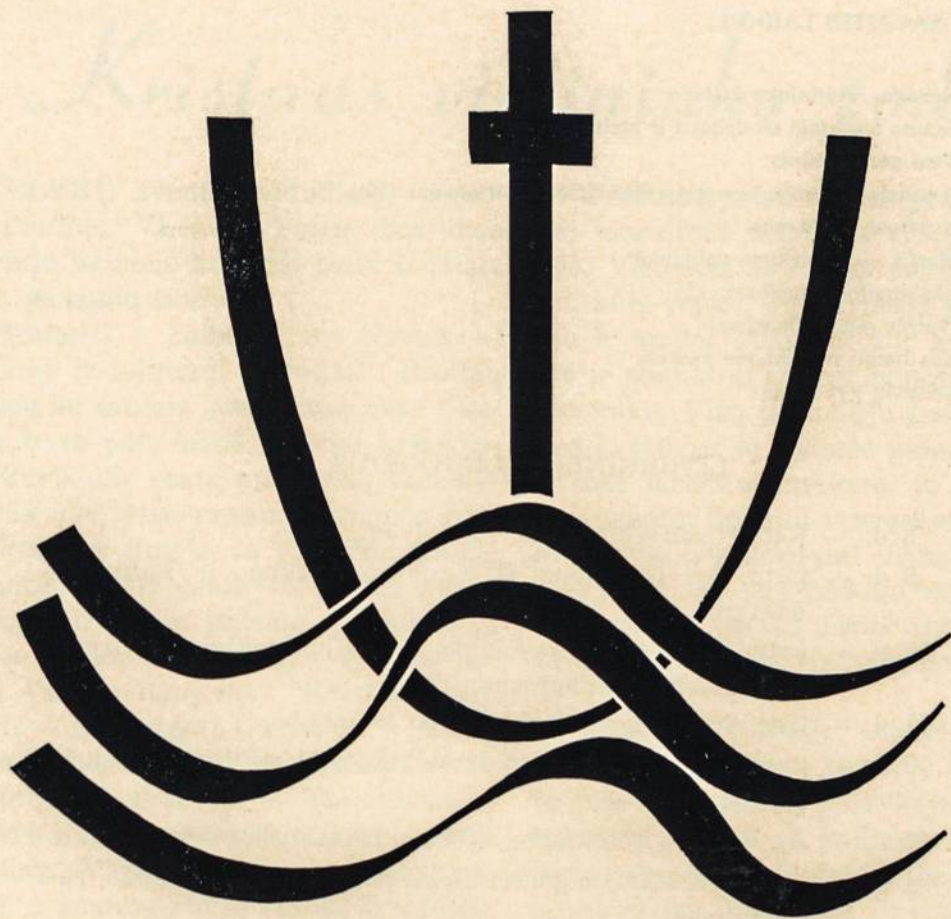

Laivas

1966 M.

GEGUŽĖS - MAY 7 D.

NR. 19

ŠIOS SAVAITĖS LAIDOJE:

- ★ Kristaus Vietininko žodis
- ★ Esame atsakingi už dabartį ir ateitį
- ★ Viso gero šaltinis
- ★ Antrasis Vatikano visuotinis Bažnyčios susirinkimas (10)
- ★ Kryžiaus atradimas
- ★ Marija — Atpirkimo dalininkė
- ★ Ekskursijos kapelionas (3)
- ★ Įvairūs mūsų klausimai
- ★ Kas naujo religiniame pasauly
- ★ Lietuvių gyvenime

LITURGINIS KALENDORIUS

- Geg. 8 d. — Ketvirtasis sekmadienis po Velykų.
- Geg. 9 d. — pirm. šv. Grigaliaus iš Nazianzo, vyskupo ir Bažnyčios daktaro
- Geg. 10 d. — antr. šv. Antonino, vyskupo. šventųjų kankinių Gordijono ir Epimacho paminėjimas.
- Geg. 11 d. — treč. šventųjų apaštalų Pilypo ir Jokūbo.
- Geg. 12 d. — šventųjų kankinių Nerėjo, Achilėjo, Domitilės ir Pankracijaus.
- Geg. 13 d. — šv. Roberto Bellarmino, vyskupo ir Bažnyčios daktaro.
- Geg. 14 d. — šešt. švč. Marijos garbei diena. šv. Bonifaco, kankinio, paminėjimas.

Laivas

Religinio ir tautinio gyvenimo savaitraštis. Eina 47-ji metai.

Leidžia Marijonų vienuolija.

Adresas: 4545 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

Telefonas: LUdlow 5-9500.

Kaina metams: Amerikoje ir Kanadoje — \$4.00, kitur — \$5.00.

Redaktorius	kun. J. Sakevičius, MIC
Redakcijos nariai	kun. K. A. Matulaitis, MIC
	kun. A. Nockūnas, MIC

Pirmasis viršelio puslapis A. Korsakaitės-Sutkuvienės.

Laive bendradarbiauja visa eilė žymių lietuvių rašytojų.

LAIVAS (THE SHIP). Published weekly by the Marian Fathers, 4545 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629. II class postage pd. at Chicago, Ill. Subscription: \$4.00 yearly in U.S.A. and Canada; Foreign \$5.00 yearly; 10 ¢ a copy. Editor: Rev. J. Sakevičius, MIC.

Kristaus vietininko žodis

VELYKŲ šventės vidudienį popiežius Paulius VI iš Šv. Petro bazilikos centrinio balkono kreipėsi šiais žodžiais į viso pasaulio tautas:

“Broliai! — kalbėjo Šv. Tėvas. — Artimieji ir tolimieji Broliai! Broliai, kuriuos su mumis jungia tas pats tikėjimas ir ta pati meilė. Broliai krikščionys, kurie dar esate nuo mūsų atsiskyrę! Jūs visi, viso pasaulio žmonės broliai, kuriuos jungia ta pati žmogiškoji prigimtis, kurie esate to paties Dievo vaikai, skirti tam pačiam gyvenimo ir mirties likimui. Štai jums visiems didžioji Velykų naujiena: “Kristus prisikėlė!” — Resurrexit Christus!”

Tai mūsų tikėjimo šauksmas, — kalbėjo toliau Paulius VI. — Tai didžiosios tikrovės liudijimas, kuris pasaulį pripildo mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus garbe, o žmonių sielas šviesa ir viltimi. Kristaus prisikėlimas yra naujo gyvenimo pradžia, žmonijos atgimimo ir mūsų visų asmeninio bei socialinio prisikėlimo laidas. Kristaus prisikėlimas yra tasai centras, kuris savo traukos jėga nulemia tikrą, brolišką, vaisingą žmonijos vienybę.

Atsiminkite tai, ką mokė visuotinis Bažnyčios susirinkimas: “Dievas savo meilę mums įrodė, siųsdamas į pasaulį savo vienatinį Sūnų, kad jis, priimdamas žmogaus prigimtį, atpirktų ir drauge suvienytų žmoniją. Dievo Sūnus, prieš paaukodamas save kaip nekaltą auką ant kryžiaus aukuro, meldė Tėvą, sakydamas: visi tebūna viena! Iškeltas ant kryžiaus ir įžengęs į savo garbę, Viešpats Jėzus atsiuntė pažadėtąją Dvasią, per kurią pašaukė ir tikėjimo, vilties bei meilės vienybėn sujungė naujosios sandoros tautą, kuri yra Bažnyčia...” (Apie ekumenizmą, 2).

Kristaus prisikėlimas yra dvasinės bei moralinės žmonijos vienybės švyturys. Vienybės švyturys žmonių su Dievu, kuri įvyko, kai Kristus gailestingumo ir meilės stebuklu ant savęs prisiėmė ir paaukojo Dievui žmonijos atpirkimo auką. Visų tikinčiųjų žmonių vienybės švyturys jų sąžinės gelmėse, pripildytose Kristaus malone, jo ramybe ir džiaugsmu. Žmonių tarpusavio vienybės švyturys, nes sekdami vieną ir tą patį mokytoją bei sugebėdami mylėti aukštesnę meilę, jie jau dabar atranda laimę vieni kitų meilėje ir tarpusavio pagalboje.

Apie šitą galimą vienybės pergalę meilėje, teisingume, laisvėje ir pažangoje mes kalbame su pasitikėjimu, — paabrėžė Šv. Tėvas, — kalbame, nes pasitikėti mus drąsina Velykų paslaptis, tasai istorijos pavasaris, ir šiemet pražydęs Viešpaties prisikėlimo apvaisintoje žemėje. Bet tasai mūsų pasitikėjimas ir troškimas nėra laisvas nuo ašarų, nes vienybės keliu, kuris yra taikos, sugyvenimo ir bendradarbiavimo kelias, pasaulis dar vis eina tiktai su dideliu vargu, sutikdamas daug prieštaravimų ir kliūčių. Prieš eilę metų, praėjus karo audrai, visame pasaulyje žmonių širdys buvo užsidegusios atlaidumo, brolybės ir vienybės troškimais, nes jos buvo skaudžiai pasimokiusios iš tragiškų karo pasekmių, kurios buvo kolektyvinio mūsų amžiaus egoizmo vaisius.

Su begaliniu liūdėsiu turime atkreipti dėmesį, kad anie šventi troškimai ir pasiryžimai šiandien daug kur jau yra išblėję ir vėl tai vienur, tai kitur gresia totalitarinių idelogijų, uždaro rasizmo, ambicingo nacionalizmo, socialinių kovų, politinės įtampos bei prieštaraujan-

(Nukelta į 9 psl.)

ESAME ATSAKINGI UŽ DABARTĮ IR ATEITĮ

Gegužės 13-os proga

Žmogaus gyvenimas per trumpas, kad viską suprasti mums pakaktų vien tik savos išminties ir savo asmeninės patirties. Daug padedame vieni kitiems dabar gyveną, o dar naudingesnis yra praeities prisiminimas ir jos pažinimas. Jau senovės romėnai, nors stabmeldžiai, sakydavo: "Žmonės, nepažįstą praeities, visada pasilieka vaikais". Mūsų laiko gyvenimas yra labai triukšmingas, žmogų išblaško daugybės jo paties susikurtų menkniekių. Vistiek tačiau ne tik žmogaus natūralus garbingumas, ne tik žemiško gyvenimo saugumas, o ir sielos išganymas liepia mums susitelkti, pažvelgti praeitin toliau už mūsų pačių išgyventas dienas.

Žmonės turėtų daug visokios naudos, jei-gu dažniau skaitytų per pranašus ir per Jėzų Kristų pasakytus išpėjimus ir pamokymus. Žmogus mokytojas nesečioja visą gyvenimą paskui buvusius savo mokinius ir nekartoja jiems mokykloje kalbėtų dalykų. *Jeigu žmogus nori būti išmintingas, jis turi pats pasirūpinti prisiminti tai, ką gero išmoko praeityje. Taip ir Dievas kasdien nekartoja, ką yra kartą pasakęs. Naujame Įstatyme pranašystės ir apreiškimai yra labai reti. Žmonių žinojimui teisingam gyvenimui pakanka to, kas Dievo yra jau seniai žmogui pasakyta.*

Kokiais nors ypatingais atvejais Dievas ir dabar žmones išpėja. Mums lietuviams naudinga prisiminti ir pamąstyti, kokios naudos buvo ir yra iš to, kad mūsų tauta nepamiršo Šv. Marijos išpėjimų prieš kelis šimtus metų pasakytų Šiluvoje. Sunku net įvertinti, kiek tai turėjo įtakos suformuoti lietuviuose tokią giliai krikščionišką dvasią, kurios paminkliniu liudininku yra Sibiro vergijoje lietuvačių parašyta maldaknygė. Ji plinta visame pasaulyje ir pasiliks kaip brangus istorinis dokumentas, kalbantį ne vien apie autorių sielą. Tai visos kėičiančios tautos siela. Dideli dalykai tačiau greitai nesukuriami. Ir ta dvasia Lietuvoje formavosi, brendo per ilgą laiką, daugelio žmonių pastangomis.

Mūsų laikais Šv. Marija kalbėjo Fatimoje. Jos žodžiai liečia visą žmoniją, bet mūsų ir kaimynų tautas ypatingai. Jos skelbtas tautų likimas yra sąlyginis, kaip ir visų laikų Dievo išpėjimai. Priklausys ateitis nuo to, kaip elgsis mūsų laikų žmonės ir jų vaikai. Atsiliepdami į tuos žodžius, Lietuvos vyskupai dar Lietuvoje buvo nutarę viešu aktu ir iškilmingai pavensti Lietuvą Šv. Marijos Nekalčiausios širdies globai, skatinti Lietuvos žmones į didesnę atgailą, į didesnę pamaldumą. Karo įvykiai neleido visa tai padaryti Lietuvoje. Tas, kuris Bažnyčios paskirtas turėjo teisės kalbėti visų Lietuvos katalikų vardu dvasiniuose reikaluose — Lietuvos metropolitas, Kauno arkivyskupas amžino atminimo Juozapas Skvireckas, tai padarė Romoje. Kiekvienais metais, gegužės 13 d. minėdami tą įvykį, vis nuoširdžiau ir jautriau prisiminkime Šv. Marijos žodžius, liečiančius mūsų laikus. Mes esame atsakingi už dabartį ir iš to sekančią ateitį. Mūsų laikais yra labai daug pavojų žmonėms tapti paviršutiniškais, visus įvykius praleisti be susidomėjimo, be susitelkimo, be atsakomybės jausmo. Lengva yra nieko nesiekti, neapsunkinti jokiomis pastangomis ar aukomis, pasyviai laukti, kas pasaulyje susikurs be mūsų pastangų. Tokios nuotikos tačiau yra tų žmonių, kurie nėsirūpina savo pareigomis, žmonijos ir net savo vaikų ateitimi, o gyvena viendieniu gyvenimu. Kur tokia dvasia įsigali, ten visada laimi pikto viešpats. Ne tik veiklieji bedieviai, o ir nieko nepaisą krikščionys yra antikristo karalystės talkininkai.

Tobijo maldas, atgailas, gerus darbus kiekvieną dieną arkangelas patiekdavo prie Dievo stalo. Atėjus laikui, Tobijui, jo sūnui ir daugeliui kitų buvo taip gausiai atlyginta, net žemiškojo gyvenimo palaima, kad Tobijas pats niekad nebūtų drįsęs tiek daug iš Dievo prašyti. Daug reiškia nuolatinė tikinčiojo malda (Jokūbo 5, 16). *Dar daugiau reiškia malda, sujungta su atgaila ir geromis pastangomis. Per jas tokia didelė dalis buvusiojo stabmeldiškojo pa-*

Viso gero šaltinis

KRISTAUS pusbrolis, apaštalas ir pirmasis Jeruzalės miesto vyskupas, šv. Jokūbas kalba į mus šios dienos Mišių lekcijoje. Joje jis patiekia keletą labai gyvenimiškų, nors nelabai suprantamų, pamokymų. Jos pagrindinis tikslas pamokyti žydus krikščionis, jog Dievas yra viso gero šaltinis, ir jie turi mokytis Evangelijos tiesų, kad galėtų jas gyvenime vykdyti.

1. Gretimose to paties laiško eilutėse šv. Jokūbas mokė savo skaitytojus, jog gyvenimo sunkenybės ir pagundos nėra Dievo sukeltos, o tik leidžiamos. Dievas leidžia piktajam dvasiai pasinaudoti mūsų prigimtųjų bloga palinkimais ir gundyti, kad mus išbandytų gerame ir padėtų išgyti nuopelnų. „Nė vienas gundomas tegul nesako, kad jis Dievo gundomas; nes Dievas negali būti gundomas į piktą ir pats nė vieno negundo. Bet kiekvienas yra gundomas savo pagėidimo patrauktas ir paviliotas“ (Jok. 1, 13), — rašo šv. Jokūbas.

saulio jau gyvena Dievo vaikų šviesa ir laisvė. Aukščiau minėtoji maldaknygė liudija, kad mūsų tautoje yra ir Tobijo ir Jobo ir kankinių ir išpažinėjų dvasios žmonių. Gegužės 13-os proga patikrinkime kiekvienas save laisvame pasaulyje gyvenant lietuviai. Tik maldos, atgailos ir apaštališkos veiklos gyvenimas duos mums teisės save laikyti vertais kovojančios Bažnyčios ir mūsų kenčiančios ir kovojančios tautos nariais. Norėkime jais būti ir jais būkime. Žmonių sielų meilė, mūsų pačių tautos kraujas mus teskatina!

Dievo palaima ir šv. Marijos globa mus testiprina!

Jūsų Kristuje

Vysk. V. Brizgys

Po šio pamokymo apaštalas aiškina, kad Dievas yra ne blogo, bet viso gero šaltinis, nes „kiekvienas geras davinys ir kiekviena tobula dovana yra iš aukštybių, nužengia nuo šviesybių Tėvo“. Jis vadina čia Dievą šviesybių Tėvu, galbūt dėl to, kad supą žydų tautą stabmeldžiai tikėjo, jog saulė yra šviesos ir gyvybės tiekėja. Šv. Jokūbas aiškina žydams krikščionims, jog toks įsitikinimas yra klaidingas. Ne saulė ir ne mėnulis yra gyvybę palaikančios šviesos šaltiniai, bet Dievas. Jis sukūrė saulę, mėnulį ir visokią gyvybę. Jis ir palaiko ją. Jis nesikeičia, kaip saulė ir mėnuo. Jis yra tobulas ir dėl to jame nėra jokio keitimosi.

Šia proga šv. Jokūbas primena skaitytojams didžiausią, Dievo mums suteiktą gėrį, būtent dvasišką atgimimą per krikštą, „nes jis savo valia tiesos žodžiu pagimdė mus“. Tuo jis nori sutvirtinti savo teigimą, kad Dievas yra viso gero šaltinis. Jis, būdamas savyje laimingas ir jokių sutvėrimų savo laimei padidinti nereikalingas, sutvėrė mus ir net padarė mus savo dieviškojo gyvenimo dalininkais.

Pirmuosius krikščionis iš žydų jis vadina „sutvėrimų pirmonėmis.“ Tai rašydamas, jis turi mintyje žydų paprotį aukoti Dievui pirmuosius naujo derliaus vaisius (plg. Iš. 23, 19; Kun. 23, 10). Tai turėjo žydams priminti, jog viskas priklauso Dievui. Pirmieji žydų tautos krikščionys yra tik pirmieji tautų atstovai, priėmę Evangeliją. Po jų seks visos tautos.

2. Antroje lekcijos dalyje šv. Jokūbas primena tikintiesiems, jog „tiesos žodis“ — Kristaus Evangelija visus įpareigoja ją gerai žinoti ir gyvenime

Lekcija

MYLIMIAUSIEJI: Kiekvienas geras davinyš ir kiekviena tobula dovana yra iš aukštybių, nužengia nuo šviesybių Tėvo, pas kurį nėra nevienodumo nei pasikeitimo šešėlio. Nes jis savo valia tiesos žodžiu pagimdė mus, kad mes būtume lyg jo sutvėrimų pirmonės. Jūs, mano mylimiausieji broliai, tai žinokite. Tebūnie kiekvienas žmogus greitas klausytis, o neskubus kalbėti ir neveiklus rūstintis. Nes žmogaus rūstybė nedaro Dievo teisybės. Todėl, atmesdami šalin visokį susitepimą ir piktybės apstumą, romumu priimkite įdiegtąjį žodį, kurs gali išganyti jūsų sielas (Jok. 1, 17-21).

Evangelija

ANUO METU: Kalbėjo Jėzus savo mokytiniais: Dabar aš einu pas tą, kurs yra mane siuntęs, ir niekas iš jūsų neklausia manęs, kur eini? Kadangi tačiau aš tai jums kalbėjau, jūsų širdis pasidarė pilna liūdesio. Bet aš sakau jums tiesą: Jums geriau, kad aš einu. Nes, jei aš neisiu, Ramintojas neateis pas jus, o jeigu aš nueisiu, aš jį jums atsiųsiu. Atėjęs jis įrodys pasauliui, kas turi nuodėmę, kas teisybę ir kam skiriamas teismas. Kas turi nuodėmę: nes netiki į mane; kas teisybę: nes aš einu pas Tėvą, ir jūs jau nebematysite manęs; kam skiriama teismas, nes šio pasaulio kunigaikštis jau nuteistas. Daug dar aš turiu jums sakyti, bet dabar jūs negalite pakęsti. Kada gi ateis tiesos Dvasia, ji jus ves į visokią tiesą. Nes ji ne pati iš savęs kalbės, bet ką tik išgirs, tai sakys ir paskelbs jums, kas turi įvykti. Ji pašlovins mane, nes ims iš to, kas mano, ir paskelbs jums (Jono 16, 5-14).

vykdyti. Tam tikslui kiekvienas turi turėti pakankamai kantrybės klausytis mokinančiųjų jį. Neklausydamas ir erzindamasis, kai kitas moko, niekas neišmoks ko nors ir kito nepamokys. Jei, apskritai, piktumas net ir dėl gerų tikslų nėra geras, tai tuo labiau šioje srityje, "nes žmogaus rūstybė nedaro Dievo teisybės".

Krikščionys neprivalo užsiimti nereikalingais ginčais dėl tikėjimo tiesų, bet turi stengtis patys jas gerai išmokti ir gyvenime vykdyti. Jie privalo iš savo širdžių išrauti visa, kas yra bloga, ir mesti tai šalin. Vietoje to jie privalo diegti joje ramiai ir protingai antgamtinę Dievo dovaną, tai yra Kristaus Evangeliją, kuri tik viena gali išganyti mūsų sielas, anot apaštalo žodžių: "Todėl, atmesdami šalin visoki

susitepimą ir piktybės apstumą, romumu priimkite įdiegtąjį žodį, kurs gali išganyti jūsų sielas".

Taip, kiekviena tobula dovana yra iš aukštybių. Ar esame gerai įsisąmoninę tai? Ar dėkojame Dievui už sveikatą ir kitas dovanas bent tada, kai tenka mums matyti aklą ar ligos su naikintą, gulintį žmogų?

Be šių turime dar kilnesnes dovanas, gautas iš šviesybių Tėvo, būtent protą, atmintį ir valią. Kaip dažnai dėkojame jam už tas dovanas?

Niekuomet negalime užmiršti svarbiausių ir kilniausių dovanų: Dievo malonės ir amžinosios Jo sūnystės. Ar esame pakankamai dėkingi jam už jas? Paklausime apie tai ir padarykime atitinkamas išvadas.

Čenstakavos Dievo Motina

Lenkijos katalikai šiais metais mini tūkstančio metų krikščionybės įvedimo sukaktį. Ypatingai ši sukaktis rišama su Švč. Marijos, Lenkijos Karalienės, švente, kuri iškilmingai švenčiama gegužės 3 dieną garsioje Švč. Marijos Čenstakavos šventovėje.

Ištikimumas Dievui ir Bažnyčiai motiniškoje Marijos globoje tegul stiprina kaimyninę mūsų tautą už tikėjimo ir tėvynės laisvę!

Visuotinis Bažnyčios susirinkimas

Vysk. V. Brizgys

(10)

1963 m. birželio 21 d. buvo išrinktas naujas šv. Petro įpėdinis — Milano arkivyskupas Jonas Baptista Montini. Birželio 22 dieną jis pirmą kartą kalbėjo per radiją kaip popiežius. Savo kalboje pranešė, kad Susirinkimas bus tęsiamas toliau. Birželio 27 d. pavedė Vatikano valstybės sekretoriui oficialiai pranešti vyskupams, kad Susirinkimo antroji sesija prasidės rugsėjo 29 d. — šv. Mykolo Arkangelo dieną.

Kardinolas Jonas B. Montini pirmoje sesijoje mažai kalbėjo ir visada labai santūriai. Jau nuo daug metų, kai jis buvo Vatikano valstybės sekretariate vicesekretorium Paprastų Reikalų Kongregacijoje, visi jį pažinojome, kaip labai kuklų, asketą. Visi tačiau žinojome, kad viso pasaulio ir jo reikalų vaizdą jis turi tokį, kokį turi tik labai nedaugelis asmenų.

Rugsėjo 29 d. susirinkome į šv. Petro baziliką pradėti antrąją Susirinkimo sesiją. Mūsų naujas popiežius pirmą kartą, įeidamas procesijoje į mūsų tarpą pradėti sesiją, atrodė, jautėsi labai nedrąsiai. Jo pirmoji kalba buvo labai santūri. Vistiek tačiau su popiežiaus Jono XXIII mirtimi Susirinkimas ne tik netapo nutrauktas, o jo tąsa prasiėjo visai normaliu laiku.

Antroje sesijoje negrįžta prie dviejų pagrindinių schemų — apie Bažnyčią ir apie Apreiškimo šaltinius. Jos dar nebuvo pakankamai paruoštos. Pradėjome kitomis, pirmoje sesijoje svarsytomis, schemomis. Tas padiskutavę

ir su pastabomis gražinę jos Komisijai, eidavome prie kitos. Kuri schema buvo Komisijos peržiūrėta, vėl prie jos grįždavome. Šioje sesijoje jau visi buvome susipažinę su schemų tekstais. Kitokios buvo diskusijos, visai kitos nuotaikos. Pirmoje sesijoje kai kam galėjo atrodyti, kad tik keli kalbėtojai "viską žino", viską keli diriguoja, viską praves tik keli, ką jie norės. Taip galvojo ir rašė bent kai kurių laikraščių atstovai. Šioje sesijoje anie, pradžioje išgarsėję, pamatė, kad yra ir daugiau tokių, kad yra ir kitokių nuomonių. Nuomonių įvairume ir jų pagrindime ir be tiesioginės kritikos kiekvienas pamatėme savo proto, žinojimo, nuomonių vertę. Visi jautėme, kad diskusijos ir nuomonės pakrypo į ramų, pozityvų kelią. Visai tapo "ne mados" kryptis vertinti ką nors pagal tai, ar kas nauja ar sena, ar kas atitinka mūsų laiko žmonių elgesį ar ne, o pagal tai, ar kas teisinga, ar ne. Vieno kalbėtojo žodžiais, ne įstatymai taikintini prie faktų, o faktai vertintini pagal įstatymus.

Antroje sesijoje buvo padaryta tiek pažangos, svarstant ir persvarstant kelias schemas, jog kelios jų buvo patiektos balsavimui su teise dar pasiūlyti pataisų. Gi šios sesijos paskutinę dieną — gruodžio 4 buvo galutinai balsuotos jau be pataisų ir priimtose dvi: Konstitucija šv. Liturgijos klausimais ir Nutarimas Visuomeninio bendravimo priemonių klausimais.

Sesiją baigiant, po pagrindinės šv. Tėvo kalbos, dalyviams pradėjus ploti,

ŠVENTOJO KRYŽIAUS ATRADIMAS

A. Juška

IMPERATORIŲ Konstantiną istorijoje įvertinti labai sunku. Iš vienos pusės jis krikščionims buvo labai prielankus. Po Milano edikto 313 metais, kurį jis pats pasirašė, prižiūrėjo, kad jo valdomuose kraštuose šis įsakymas būtų įgyvendintas. Tai buvo raštas, kuris po trijų šimtų metų kruvinos kovos suteikė krikščionybei laisvę, grąžino jai anksčiau konfiskuotą nuosavybę, leido naujas bažnyčias statyti. Jo armija savo vėliavose turėjo krikščionišką ženklą. Jo rūpesčiu buvo daugelis naujų bažnyčių pastatyta. Tačiau jo istorija turi ir kitą medalio pusę — Konstantinas priėmė krikštą mirties patale, pagonims leido savas šventyklas statyti, save tebeskaitė imperijos

patsai Šv. Tėvas Paulius VI rankos ženklą nutildė plojimą ir pareiškė, kad jis nusprendęs sausio 2 dieną vykti, kaip maldininkas, į Šventąją Žemę. Nors apie tai kalbų buvo ir anksčiau, tačiau joms mažai kas tikėjo. Šis Šv. Tėvo pranešimas sukėlė daug kalbų. Vieni tai gyrė, kiti galvomis kraipė, tretį atvirai tai kritikavo.

Tokiose nuotaikose skirstėmės iš Romos po antros sesijos, palikdami daug darbo Komisijoms, tačiau jau džiaugdamiesi, nes buvo aišku, kokia linkme vyksta darbai. (Bus daugiau)

Veronese

Šv. Elena

aukščiausiu kunigu, daugelį priešų be mažiausio pasigailėjimo išžudė. Jo žmonos Faustos ir sūnaus Krispaus tragiška mirtis, atrodo, negalėjo įvykti be jo žinios, bent be tylaus jo pritarimo. Tame sąmoksle veikiausiai dalyvavo ir jo motina Elena. Ji tuo laiku galėjo būti jau krikščionė, bet kaip seniai, ar iš pilno įsitikinimo, istorikai negali į šiuos klausimus atsakyti. Ta artimųjų mirtis palietė Konstantino ir jo motinos Elenos sąžinę. Abu norėjo kuo nors atsilyginti Viešpaties Dievo teisingumui.

Tuojuo, veikiausiai apie 330 metus, Elena, imperatoriaus Konstantino motina, išvyksta į Šventąją žemę — Palestiną. Didžiųjų pergyvenimų paliesta,

ji tada turėjo 78 metus, bet dar pakan-kamai buvo stipri. Jos pačios turtai bu-vo milžiniški, o dar Konstantinas ją viskuo aprūpino, nes anas vietas ap-lankyti ir pats imperatorius troško. Jos laivas veikiausiai išplaukė iš Nea-polio uosto. Ji ten ne viena keliavo — žymūs palydovai, taip pat ir būrys ka-reivių ją lydėjo.

Vietos, kuriose Kristus kentėjo, mi-rė ir prisikėlė, buvo tada apleistos, už-mirštos. Pirmo amžiaus pabaigoje ro-mėnai Jeruzalę buvo sugriovę. Impera-torius Adrianas antrame amžiuje buvo paliepęs Jeruzalę atstatyti. Miesto gra-žiausioje vietoje buvo pastatyta šven-tykla deivei Afroditei. Viename doku-mente, kuris buvo surašytas prieš Konstantino viešpatavimą, kalbama apie Golgotos — Kalvarijos kalną, apie gro-tą, kurioje Kristus buvo palaidotas. Taip pat vienoje žydų šeimoje buvo su-rastas Jeruzalės miesto planas, kaip ši atrodė prieš jos sugriovimą.

Tuometinis šventojo miesto vysku-pas Makarijus prašė imperatorių pa-daryti tų garbingų Kristaus kančios ir mirties vietų tyrinėjimą. Euzebijus, tas pirmasis Bažnyčios istorijos tėvas, tvir-tina, kad tyrinėjimas buvo atliktas ta-da, kai Elena atvyko į Jeruzalę. Ši su-dariusi komisiją iš kunigų ir archeolo-gų. Jos vadovavimui buvo pavesta šim-tai darbininkų.

Tose vietose, kuriose Kristus ken-tėjo ir mirė, stovėjo namai, šventyk-los. Visa tai reikėjo nugriauti. Taip šimtai žemės tonų buvo pajudinta ir po kelių savaičių kieto darbo priartėta prie Kalvarijos pakilimo angos. Ir stai-ga visų dalyvių didžiam nustebimui viename griovyje, kiti teigia, kad van-dens dauboje, buvo surasti trys kry-žiai. Žiūrovai staiga vienu kartu sušu-ko: "Stebuklas". Vyskupas Makarijus, pakviestas į atradimo vietą, susirinku-siųjų vardu taip meldėsi: "Mano Die-ve, leisk mums žinoti, kuris iš tų trijų

kryžių tarnavo Tavo garbei." Mirštan-ti moteris buvo atvesta prie tų trijų kryžių. Jos rankos palietė medį pirmų-jų dviejų. Jokių atmainų. Kai ši mote-ris palietė trečią, staiga pakilo iš neš-tuvų ir pradėjo vaikščioti. Dabar vi-siems liko aišku, ant kurio kryžiaus Jėzus Kristus mirė.

Konstantinas, kai jam apie visa tai buvo pranešta, parašė Jeruzalės vys-kupui Makarijui šio turinio laišką: "Nėra žodžių išreikšti mano džiaugs-mui dėl šio stebuklo. Taip tas šventas Kristaus kančios paminklas galėjo pa-silikti paslėptas dar daugelį metų, gi-liai palaidotas po žeme, kad kritiškiau-siu momentu visoje žmonijos istorijoje vėl šviestų vilties žiburiu."

Maldininkė Silvija Eleuterija, kuri tas šventas vietas lankė 393 metais ir kurios užrašai pasiliko ligi mūsų laikų, paduoda smulkesnių davinių, kaip tie pastatai atrodė. Ten minimos trys baž-nyčios: Kančios, Kryžiaus ir Prisikė-limo. Dabartinė šventojo Kapo bažny-čia, kurią statė daug vėliau kryžiuo-čiai, yra toje pačioje vietoje, kur Kons-tantinas statė anas tris.

Elenos įsakymu, kryžius, ant kurio Kristus mirė, buvo padalintas į tris dalis. Viena dalis pasiūsta į Romą, ant-ra į Konstantinopolį, trečia palikta Je-ruzalėje. Krikščionių pamaldumas šv. kryžiui buvo toks didelis, kad kiekvie-na jų bendruomenė stengėsi tų relikvi-jų bent mažiausią dalelę gauti. Jau šv. Kirilas iš Jeruzalės 347 metais rašė: "Visas pasaulis yra pilnas mažiausių kryžiaus medžio dalelių."

Tame kryžiaus atradime, ypatingai kiek tai liečia smulkmenas, gali būti tam tikrų pagražinimų, net ir legen-dų. Viduramžiai tą istoriją ypatingai mėgo, ją praplėtė, tačiau negalima abe-joti dėl paties fakto, kurį pripažįsta ir tvirtina ketvirto ir penkto amžiaus žymiausi mąstytojai, būtent šv. Amb-rozijus, šv. Jonas Auksaburnis, Sulpi-

A.a. vask. Vincentas Padolskis lanko Augsburgio lietuvius. Motina su dukrele įteikia rožių puokštę. Vask. Padolskio mirties metinės — gegužės 6 dieną.

Kristaus vietininko žodis

(Atkelta iš 1 psl.)

čių interesų pavojus. Žmonija svyruoja tarp karo ir taikos; tarp organiškų brolių sąjungos ir siauro egoizmo, kuriam visai nerūpi kito žmogaus ar kitos tautos interesai; tarp naujo teisingesnio bei geresnio pasaulio ir tarp senojo pasaulio, besiremiančio vien ginklų jėga ir trumparegiškais, egoistiškais apskaičiavimais.

Čia šv. Tėvas su skausmu apgaile-

cijus Severus, Rufinus. Bažnyčia gi Elena laiką šventąja.

Imperatoriaus motina Elena po to atradimo kryžiaus grįžo pas savo sūnų Konstantiną į Konstantinopolį, kur netrukus ir mirė. Sūnus pagerbė jos prisiminimą. Ten buvo pastatyta Elenos statula. Vieta, kurioje ji gimė, buvo pavadinta Helenopontus. Namai, kuriuose ji sustodavo, kai atvykdavo į Romą, buvo padovanoti popiežiui. Vėliau jie paversti į baziliką, kurioje buvo padėta kryžiaus relikvija ir į ją buvo perkeltas šv. Elenos kūnas.

taudamas, kad daugeliui tautų dar trūksta paprasčiausios laisvės, kalbėjo:

— Laisvė daugeliui tautų dar nėra normalus (savaime suprantamas) įstatymas. Tai gerai žino tie mūsų sūnūs ir broliai, kuriems kliudoma laisvai ir garbingai pasinaudoti tikėjimo bei sąžinės teisėmis. Taika dar nėra taip tvirtai nusistovėjusi atskirų tautų viduje ir tarp tautų, kad užtikrintų žmonėms tvarkingą pasinaudojimą šiuolaikinės civilizacijos gėrybėmis. Pasaulis dar vis blaškosi, dar nėra apsisprendęs už tikrąsias vertybes, į kurias galėtų kreipti ypač jaunųjų kartų dėmesį. Pasauliui reikia išminties, jam reikia šviesos, reikia moralinės jėgos, reikia neapgaulingų vilčių, reikia taikos, gerovės, vienybės.

Dėl to, — baigė savo vėlykinį žodį popiežius Paulius VI, — pasauliui reikia Kristaus. Dėl to mes vis iš naujo visiems tiesos nuoširdžiai ieškantiems žmonėms skelbiame tą didžiąją, visuomet aktualią, niekuomet nesenstančią naujieną: Kristus yra su mumis! Kristus gyvena! Kristus prisikėlė!

Marija – Atpirkimo dalininkė

Viena iš nesutarimo priežasčių tarp katalikų ir protestantų, galim sakyti, yra Marijos garbinimas. Mes negarbiname Marijos, tartum ji būtų Dievas, ir nelaikome jos Dievu, bet, kai pats Dievas ją išaukština ir sveikina, tai juo labiau darome ir mes.

Marija yra tikrai verta pagarbos, kaip didžioji Jėzaus padėjėja atpirkimo darbe. Protestantai čia nori atskirti Mariją nuo Jėzaus. Ir mes pripažįstame savo Atpirkėju tik Jėzų Kristų, bet taip pat teigiame, kad Marija turi nepalyginamai daug nuopelnų atpirkimo darbe. Kaipgi galima juodu išskirti, kai pats Dievas tvirtina, kad pasauliui išganymas ateis per moteriškę ir jos palikuonį. „Aš padarysiu neprietelystę tarp tavęs ir moteriškės, tarp tavo palikuonių ir jos palikuonių; ji sutrins tau galvą“ (Prad. 3, 15). Visi sutinka, kad toji moteriškė, kuri sutrins žalčiui galvą, yra Marija, o jos palikuonis — Jėzus Kristus. Todėl, jei atpirkimo darbe Dievas davė dalį ir Marijai, tai kodėl žmonės turi skirstyti tai, ką Dievas yra sujungęs.

Kaip pirmajam Adomui Dievas padėjėja davė Ievą, tai antrajam Adomui — Jėzui Dievas davė padėjėja antrąją Ievą — Mariją. Pirmoji Ieva Adomą įvedė į nuodėmę, antroji Ieva — Marija padėjo išbristi iš nuodėmės, duodama žmonijai Atpirkėją. Nuo seniausių laikų tikima, kad Ieva nusidėjo ne vien kaip privatinis asmuo, kaip kad mes nusidedame, bet ir kaip visų žmonių motina. Antroji Ieva, mūsų dvasinė motina — Marija tai atitaisė, duodama mums Išganytoją ir pati veikliai dalyvaudama atpirkime, kaip didžioji padėjėja. Evangelija šią tiesą dažnai mini.

Pirmiausia Marijai sutinkant, ant-rasis Švč. Trejybės asmuo tapo žmogumi. Marija tad buvo tasai įrankis, kuris sujungė dieviškąją Atpirkėjo prigimtį su nusikaltusių žmonių prigimtimi. Toliau mes visur randame Mariją labai glaudžiai sujungtą su Atpirkėju.

Marija juk Jėzų savyje nešiojo, pagimdė, maitino, augino, dėl jo nuo Erodo bėgo į Egiptą, jo Jeruzalėje tris dienas skausmingai ieškojo. Dėl Jėzaus ji turėjo patirti daug nemalonumų, skausmų ne tik nuo svetimųjų, bet ir nuo savo giminių. Kas išskaičiuos Sopolingosios Motinos kentėjimus, kurių ji dėl Jėzaus turėjo per jo kančią?! Jeigu jau Jėzaus vardu paduotasis vandens stiklas turi didelę vertę, tai ką besakyti apie Marijos darbus, vargus ir skausmus, kurių ji turėjo ryšium su Išganytoju.

Kiekviena gera motina yra pasiryžusi padėti savo vaikui visuose darbuose, tai juo labiau Atpirkėjo Motina. Jeigu Jėzaus pasiuntinybė šioje žemėje buvo atpirkti žmoniją, tai ir Marija buvo labiausiai susidomėjusi tuo, ko labiausiai ištroškusi. Kitaip ji nebūtų sutikusi būti Atpirkėjo Motina, nebūtų ruošusi jį būti Atpirkėju.

Mes niekur nerandame, kad Marija būtų draudusi Jėzui kentėti ir mirti, būtų tai apgailestavusi, ar kokio susirūpinimo dėl jo rodžiusi. Jei apaštalai bei kiti Jėzaus mokiniai, tai ir Marija žinojo visokius samokslus prieš Jėzų. Apaštalai draudė Jėzui, ypač prieš trečiąsias Velykas, eiti į Jeruzalę, bet ne Marija. Per kančią pradžioje apaštalai

---

A. Gauslio straipsnis Motinos dienos proga tilps sekančiame Laivo numery.

---

net kardu bandė ginti Jėzų, bet paskui išbėgiojo ir išsislapstė. Tačiau ne Marija.

Marija nieko nepeikė, nebarė, ne-niekino, tik sekė paskui Jėzų kryžiaus keliu, stovėjo po kryžium ir kentėjo. Daug kam tenka kentėti. Bet kas gi gali lygintis su Marijos skausmais?! Gerojo latro žodžiais betariant (plg. Lk. 23, 41), mes kenčiame, nes to nusipelnėme, bet už ką Marija kentėjo? Ji juk nekalčiausia. Ji aukojo savo vieningą Sūnų, kadangi tokiu būdu turėjo būti permaldautas amžinasis teisingumas. Aukojo su meile ir atsidavimu Dievo valiai. Tai tikrai didžiadvasiška kančia. Ir ar už tat būtų teisinga Marijos nelaikyti atpirkimo dalininke.

Jei Marija nebūtų turėjusi jokios dalies atpirkime, argi Jėzus, jos kilniausias Sūnus, būtų leidęs stovėti po kryžiumi, ant kurio jis kybojo apnuogintas, išgédintas, išjuoktas, atiduotas žiauriausiai mirčiai? Jis tikrai būtų pasirūpinęs, kad kas nors po Paskutinės vakarienės Mariją būtų nuvedęs kur nors, gal į Betaniją pas Lozoriaus seseris Mariją ir Mortą, kad Marija tokių žiaurumų ir tokios baisios mirties nematytų. Jeigu Marija vis tik buvo Golgotos kalne, jeigu Jėzus jai tai leido, tai matyt, kad Jėzui ir Marijai tai buvo reikalinga. Marijai buvo reikalinga ne dėl to, kad jai reikėtų kokių nuopelnų, nes jai dangus ir taip buvo užtikrintas, bet Jėzus norėjo, kad Marija atpirkimo darbe visur su juo dalyvautų kaip didžioji talkininkė, kad ji tap-tų tikriausia atpirkimo dalininke.

Nuo kryžiaus Jėzus pavedė žmoniją Marijai, tardamas: "Štai tavo sūnus" (Jn. 19, 27). Tokiu ypatingu metu Atpirkėjas mums davė motiną, mus ypatingai pavesdamas Marijai. Mirštančio Jėzaus testamentiniai žodžiai Marijai padarė neišdildomo įspūdžio.

Iš padavimo žinome, kad dar čia žemėje būdama Marija be galo rūpino-

si misijomis, ruošė, drąsino, ragino ir siuntė apaštalus misijoms. Meldėsi už juos, kad daugiausia būtų išgelbėta sielų. Tą didį Marijos troškimą gelbėti sielas matome ir dabar. Marija visur, kaip Neperstojanti Pagalba, net ašarodama skuba sutrinti žalčiui galvą, skuba padėti žmonėms jų įvairiuose reikaluose.

Kalbėdami Apaštalų tikėjimo išpažinimą, sakome: "Tikiu šventųjų bendravimą." Tikime, kad vienas žmogus savo nuopelnais, malda, atgaila, gerais darbais gali padėti kitam. Ir Jėzus mus ragina melstis ir mes meldžiamės vieni už kitus. Mes taip pat suprantame, kad juo didesnė kurio nors žmogaus draugystė su Dievu, tuo jo užtarimas pas Dievą reikšmingesnis. O kas gi gali būti arčiau Dievo, jei ne Dievo išrinktoji, jei ne ta, kuri su Sūnumi kentėjo, jį nukankintą laikė ant savo rankų. Tai Išganytojo Motina.

Taigi, jei Dievas savo malone pastatė Mariją šalia Atpirkėjo, jei Atpirkėjui reikėjo Marijos, tai mes tuo turime tik džiaugtis ir dėkoti, kad štai žemės duktė yra taip išaukštinta, jog mes turime galingą užtarėją pas Dievą — Mariją, didžiąją Jėzaus padėjėją atpirkimo darbe.

Kun. N. N.

* Koncertas religiniame kongrese Washington. Šiluvos paminklinės koplyčios ir lietuvių religinio kongreso komitetų rengiamame muzikos — literatūros vakare Washington rugsėjo 3 ir bankete rugs. 4 meninę programą atliks solistai: Pr. Bičkienė, R. Mastienė, A. Pavasaris ir J. Vaznelis. Be to, šeštadienio koncertinę programą atliks New Yorko vyrų choras, vadovaujamas Vl. Baltrušaičio, o sekmadienio bankete dainuos Dainavos ansamblis, padidintas Alice Stephens ansamblis ir Chicagos vyčių choru, diriguojamas P. Armono.

Ekskursijos kapelionas

Kun. Juozas Petraitis, MIC

(3)

San Ignacio Mini

Liepos 11, maždaug prieš vidurdienį, pasiekėm vietovę, kuri vadinasi San Ignacio Mini. Ši vieta buvo viena iš pirmųjų tėvų jėzuitų misijų šiame krašte, kurios pradžia siekia 1610 metus. Tais laikais Argentinoj jėzuitai buvo įkūrę net 15 panašių misijų, tačiau šioj provincijoj tėra tik trys garsesnės anų laikų istorinės vietovės. Be San Ignacio čioj apylinkėj yra dar La Candelaria ir Santa Maria buvusių misijų griuvėsiai. Mes gi aplankėm tik San Ignacio.

Šią misiją jėzuitai pavadino savo ordino steigėjo šv. Ignaco vardu, pridėdami gale žodį Mini, tai yra šv. Ignacas Mažesnysis, kad atskirtų šią vietovę nuo kitos jėzuitų misijų vietovės Paragvajuje, kuri vadinasi San Ignacio Guazu, tai yra šv. Ignacas Didesnysis.

San Ignacio Mini vietovė, kaip ir kitos anų laikų jėzuitų misijos, patyrė daug skaudžių bandymų. Galop buvo visai sunaikinta. Pirmosios sunkenybės prasidėjo 1631 m., kai į San Ignacio misiją įsiveržė indėnų gentis, vadinama mameliukais, kurie privertė misisionierius jėzuitus iš ten pasitraukti. Bet sekančiais metais, po patirtų įvairių sunkenybių, San Ignacio misija galėjo vėl netrukdoma tęsti savo darbą.

Tačiau skaudieji bandymai prasidėjo 1767 metais, kai ispanų valdžia visiškai ištrėmė jėzuitus iš šio krašto. Jų paliktos misijos buvo šiaip taip prižiūrimos pradžioj pasauliečių, o vėliau vienuolių kunigų. 1817 m. San Ignacio misija smarkiai nukentėjo nuo Paragvajaus diktatoriaus kariuomenės užpuo-

limo, o 1819 m. ši nepaprastai graži vietovė buvo visai sunaikinta, kai ten vyko portugalų kovos su indėnais.

Ši ir kitos jėzuitų misijos savo statyba bei išplanavimu buvo labai panašios viena kitai, būtent kiekvienoj misijoj būdavo nemaža aikštė, kurios priekyje buvo bažnyčia, vienuolynas, mokykla ir šalia kapinės.

San Ignacio misijos bažnyčia buvo labai didelė, ką liudija jos dabartiniai griuvėsiai. Ji turėjo 63 metrus ilgio ir 30 metrų pločio. Statybai buvo vartojami rausvos spalvos, natūraliai plokščios formos akmenys, gražiai iš uolos iškirstais keturkampiais gabalais, o grindys išgrįstos plytomis.

Bažnyčios stogas buvo dvigubo nuožulnumo, dengtas čerpėmis ar akmenų plokštėmis ir taip palaikomas keturių eilių medinių stulpų, kurie šventovę dalino į tris dideles navas, o aukštis nuo stogo viršūnės iki grindų siekė 10 metrų. Bažnyčios priekyje buvo trejos didelės durys ir dar po vienerias duris abiejuose šonuose. Vienos šoninės durys vedė į mokyklos kiemą, o antrosios — į vienuolyno kapines.

Šv. Ignaco misijos bažnyčia buvo baigta statyti 18 amžiaus pradžioje, vadovaujant jėzuitui architektui Juozapui Brasanelli, o 1724 m. rugpiūčio 20 d. ją konsekrovo Paragvajaus vyskupas Jonas Juozapas de Palos.

Sunaikintoji šv. Iganco misija ilgą laiką buvo visiškai apleista. Tik 1941 m. Argentinos valdžia ėmėsi darbo šią istorinę vietovę nors šiek tiek apvalyti nuo žolių bei krūmų ir bent dalinai ją atstatyti. Valymo darbams vykstant, buvo atrasti jėzuitų vienuolyno kamba-

Jėzuitų San Ignacio Mini bažnyčios griuvėsiai Argentinoje. Dešinėje už sienos — kapinės.

Nuotrauka kun. A. Švedo, MIC

riai, jų turėtos įvairios dirbtuvės, kaip antai keramikos, skulptūros ir kt. 1943 m. buvo atrastas bažnyčios didysis altorius, o presbiterijoje, pusantro metro gilumoj, buvo užtikti ten palaidoti San Ignacio misijos steigėjai jėzuitai kunigai Cataldino ir Mazeta. Taip pat ten yra palaidoti dar keli kiti tos vietos jėzuitai misionieriai.

Nuo 1943 m. San Ignacio vietovė yra oficialiai paskelbta istorine ir gausiai lankoma eilinių turistų, o tuo labiau istorikų mėgėjų ir profesionalų. Šv. Ignacio misijos atstatymu rūpinasi Argentinos valdžia ir su laiku tikimasi išvystyti pilną jos buvusį grožį bei didingumą.

Virš valandos laiko tad praleidome, lankydami šią gražią istorinę vietovę, ir ta proga padariau bent keletą spalvotų nuotraukų. Po to gi skubėjom pietų į netolimą užėigą. Čia savo bendrakeleivių buvau supažindintas su vienu iš žymesniųjų Argentinos dailininku — Asef Bichilani, kurio tėvas yra libanie-tis, o motina italė. Pats A. Bichilani yra gimęs Argentinoj ir pastoviai gyvena Entre Rios provincijoje, bet šiuo metu

buvo atvykęs į Misiones provinciją nupatyti visą eilę gamtos vaizdų, ypač gi su Iguazu vandens kriokliais.

Šis dailininkas, nevedęs, arti 50 metų amžiaus, tamsokos veido spalvos ir gana malonaus būdo bei kalbus žmogus. Mūsų grupė pakvietė jį kartu pietauti. Mudu sėdėjome greta ir gerokai pasikalbėjom. Patyriau, jog prieš 7 metus su savo tapybos darbais A. Bichilani lankėsi šiaurinėj Amerikoje, Clevelande, Ohio, suruošęs ten dailės parodą. Pastebėjau, jog šis dailininkas mėgsta filosofuoti, kalba nuosekliai bei protingai, pabrėždamas, jog visame kame turi vyrauti idėja ir prasmingumas. Visatoje, anot jo, viešpatauja tvarka ir harmonija. Žmogus gi yra Dievo paveikslas ir Jo atvaizdas. Todėl savo kūryboje jis taip pat turi atspindėti harmoniją bei tvarką. Kalbant gi apie šių dienų meną, jis aiškiai pasisakė esąs priešingas toms meno kryptims, kurioms kaip tik trūksta harmonijos bei idėjos, kur menininkas nežino, ką jis daro ir ko siekia. Toks menas, anot Asef Bichilani, nepateisina savo buvimo. (Bus daugiau)

Ivairūs mūsų klausimai

Kun. K. A. Matulaitis, MIC

Plaukų mada

Mano ir kaimynų berniukai, nusižiūrėję į dabartinę paauglių plaukų madą, plaukus užleidžia iki akių ir baisiai jau dinasi, kai jų plaukai patrumpinami. Ar verta juos versti nepaisyti mados?

Jauna motina

Plaukų mados greitai keičiasi. Tai liečia ir vyrus ir moteris ir vaikus. Jei pažiūrėsite į tolimą praeitį, rasite Egipto moteris palaidais plaukais iki pusei pečių apie 1300 m. pirm Kristaus. Pirmo Sumarų karalienė Shub-ad nešiojo plaukus kaip kokį skėtį. Apie 1600 m. prieš Kristų Kretos moteris garbinavo plaukus, bet plaukais neprisidengdavo ausų. Gražiąją Egipto Nefariti šukuoseną, sudarant iš plaukų aukštą tvarkingą kuodą, seka mūsų laikų kai kurios moteris. Etruskų vyrai ir moteris nešiojo plaukus kaip mūsų dienų kaimo žmonės. Babilono vyrai (apie 700 m. pr. Kr.) raitė barzdas ir galvos plaukus. Toji plaukų raitymo mada buvo persimetusi ir į Hititų karalystę.

Jaunų berniukų šukuosena imama dabar domėtis. Žinant, kad madą sudaro kelių ar keliolikos užsispyrėlių laikytis šukuosenose kitokios, negu visi, verta palaukti, kol šioji ilgų plaukų mada pasens.

Prieš 19 šimtų metų šį klausimą rišo apaštalas šv. Povilas, atsirėmęs į tada esamą paprotį ir madą: "Ir pati prigimtis ar nemoko jūsų, kad jei vyras želdina ilgus plaukus, tai yra, jam negarbė, bet jei moteriškė želdina ilgus plaukus, tai jai yra garbė; nes plaukai yra jai duoti gaubtės vietoje" (1 Kor. 11, 14-15). Bet mūsų laikų moteris

randa, kad joms patogiau ir gražiau tinka trumpi, gražiai sušukuoti plaukai. O kai prireikia ilgų plaukų, — užsimeta svetimus.

Kai kuriose mokyklose kovojama su ilgų plaukų nešiotojais, nes mokytojai negali pastebėti, kai pro savo plaukus žiūrėdama mergaitė ar berniukas išsirašo kaimyno duodamus raštu atsakymus.

Kunigų amžius

Norėčiau žinoti, ar II Vatikano susirinkimas nustatė klebonams amžių, kada jie turi užleisti vietą jaunesniems kunigams? Girdėjau kalbant, kad tai 65. Ar tiesa?

K. L.

Kunigo amžius turi įtakos į jo pareigų ėjimą parapijoje, bet metai ne viską išsprendžia. Senelis ar paliejęs negali padaryti to, ką padaro jaunas, pajėgus kunigas. Be to, kunigas parapijoje (klebonas ar vikaras) yra vyskupo pagelbininkai. Kai vyskupas turi gana jaunų kunigų parapijoms vadovauti, jis gali jiems pavesti didįjį sielovados darbą, o buvusiems klebonams duoti lengvesnes pareigas, kol V. Dievas juos pasišauks amžinybėn. Bet kur yra daugiau parapijų, negu kunigų, tai nėra po vieną neištenka. Taip yra P. Amerikoje, o net kai kuriose JAV pietinėse vyskupijose.

Nei vyskupams, nei kunigams nenustatė II Vatikano susirinkimas, kada turi pasitraukti iš sielovados pareigų. Tai išsprendžiama vietoje, atsižvelgiant į kunigo sveikatą ir jo darbui reikalingus savumus.

Kas naujo religiniame pasauly

* Popiežius nevažiuos į Lenkiją. Ankščiau plačiai buvo kalbama, kad šv. Tėvas važiuos gegužės mėnesį į Lenkiją dalyvauti krikščionybės 1,000 sukakties iškilmėse. Dabar popiežius pranešė kardinolui St. Wyszyńskiui, kad jis, nors ir labai nori atvykti į Lenkiją, bet negali, nes šiam jo žygiui priešinas lenkų komunistinis režimas. Kalbėdamas Varšuvos katedroje Velykų šventėje, kard. Wyszyński pasakė, kad komunistų daromos kliūtys negali atitolinti nuo šv. Tėvo, su kuriuo lenkų tautą jungia antgamtiniai ryšiai... Niekas neturi teisės pažeisti žmogaus sąžinės laisvės, niekas neturi teisės kliudyti tikintiesiems palaikyti ryšius su Dievu ir su Kristaus vietininku žemėje.

* Chicagos katalikai lenkai balandžio 16 d. suruošė banketą Sherman House viešbutyje, minėdami 1,000 metų krikščionybės įvedimo Lenkijon sukaktį. Chicagos vyskupas pagelbininkas A. Wycislo, kurio su kitais Amerikos vyskupais Lenkijos komunistinė valdžia neįsileido į jubiliejinės iškilmės Lenkijoje, savo kalboje išryškino dabartinę Lenkijos padėtį. Jis pabrėžė, kad Maskvos šokdinamos Varšuvos lėlės bando sunaikinti tūkstantmetinį tikėjimą, bet, anot kard. Wyszyńskio žodžių, materializmas pats kasa sau kapą, nes nepajėgia pasotinti dvasinio žmonių alkio. Šiame minėjime dalyvavo apie 1,500 žmonių.

* Chicagos arkivyskupas John P. Cody balandžio mėnesį dalyvavo Romoje II-jo Vatikano susirinkimo krikščioniškojo auklėjimo komisijos posėdžiuose. Ta proga buvo priimtas šv. Tėvo specialioje audiencijoje.

* Artimo meilės aukos. Visose Brazilijos bažnyčiose Kančios sekmadienį

buvo daroma metinė rinkliava, kuri vadinasi Brolybės akcija. Brazilijos tikintieji savo aukomis buvo kviečiami parodyti, kad jie priklauso Dievo tautai, kuri jaučia atsakomybę už pasaulio vargą bei kančias ir visur stengiasi nešti pagalbą bei paramą.

* Naujas palaimintasis. Atvelykyje šv. Petro bazilikoje viešai paskelbtas palaimintuoju kapucinas Ignacas iš Vercellese Santhia, Italijoje, miręs 1770 metais.

* Mirė žymus vokiečių teologas. Tuebingene, Vokietijoje, mirė kun. Karolis Adam, 89 m. amžiaus. Velionis yra parašęs keletą pasaulinio garso teologinių veikalų. Jis buvo teologijos profesorium Miunchene, Strasburge ir Tuebingene.

* Italijos katalikų akcijos veikla. Neseniai Romoje įvyko Italijos katalikų akcijos centro ir vyskupijų direktorių suvažiavimas, siekiant suderinti savo veiklą su II-jo Vatikano susirinkimo nuostatais. Suvažiavimo atidarymo posėdyje dalyvavo apie 2,500 atstovų, keli kardinolai ir Italijos vyriausybės ministrai. Pagrindinę paskaitą skaitė Venecijos patriarchas kard. G. Urbani.

* Negrai Chicagoje. Chicagos mieste gyvena apie milijonas negrų, sudarančių apie 30% miesto gyventojų. Iš jų tikrai 6%, tai yra apie 60,000 yra katalikų.

* Kunigų šventimai. Balandžio 26 d. Chicagos arkivyskupas John P. Cody arkivyskupijos kunigų seminarijos koplyčioje, Mundelein, įšventino 42 savo arkivyskupijos diakonus į kunigus. Naujieji Chicagos arkivyskupijos kunigai netrukus bus paskirstyti į parapijas darbui.

Lietuvių gyvenime

Balandžio 24 d. Milwaukee arkivyskupas W.E. Cousins pašventino naują Šv. Petro parapijos bažnyčią Kenoshėje, Wis., dalyvaujant prel. I. Albavičiui, marijonų prov. kun. V. Rimšeliui, daugeliui dvasiškių, Kenoshos ir apylinkių lietuviams. Čia matomas didysis altorius, prie kurio stovi (kair.) parapijos klebonas kun. Vincentas Andriuska, MIC ir vikaras—kun. Antanas Kelpšas, MIC

★ **Pagerbti Lietuvos partizanai.** Balandžio 17 Chicagos Marquette Parko Lietuvių bendruomenės valdyba Baletto teatro salėje suruošė literatūros vakarą partizanams pagerbti. Kalbėjo LB apylinkės valdybos pirm. J. Vaičiūnas ir Vl. Ramojus. Meninėj programoj dalyvavo J. Vaičiūnienė, Č. Grincevičius, J. Švabaitė, J. Ignatonis ir K. Bradūnas.

★ **Ses. M. Mercedes, SSC,** meno paroda Chicagoje balandžio 16—30 dienomis susilaukė didelio pasisekimo. Daug jos gražių moderniškų meno paveikslų parodos lankytojai tuojau išpirkto.

★ **Metinis rėmėjų seimas** Šv. Kazimiero seserų Juozapo Marijos viloje, Newtown, Pa., įvyko balandžio 24. Pelnas skiriamas mergaičių bendrabučio statybai ir senelių prieglaudos skoloms

★ **Kun. Stasys Adominas, Šv. Šei-**

mos senelių prieglaudos, Lemont, Ill., kapelionas, minės savo kunigystės sidabrinį jubiliejų gegužės 7 savo gimtinėje Šv. Antano parapijoje, Cicero, Ill., iškilmingomis šv. Mišiomis 4 val. vak.

★ **Nekaltai Pradėtos Marijos seserų rėmėjų seimas** sėkmingai pavyko bal. 24 Chicagoje Jaunimo centre. Šv. Mišias drauge atnašavo provinciolas tėv. Br. Markaitis, SJ, tėv. K. Trimakas SJ, ir tėv. G. Sabataitis, SJ. Tėv. Markaitis pasakė pamokslą. Po posėdžio sekė sol. Pr. Bičkienės ir pianistės Bir. Smetonienės koncertas. Iš Putnamo buvo atvykusi motina M. Augusta ir iš Toronto ses. M. Paulė su kitomis seselėmis. Pelnas skiriamas Matulaičio namų statybai.

★ **Sesuo Elenisa, kazimierietė** Argentinoje, šiemet baigė filosofijos ir literatūros studijas Kordobos universitete, gaudama profesorės titulą tose mokslo šakose.

★ **Stasys ir Ona Piežai** išvyko į Europą. Bal. 27 d. drauge su Chicagos spaudos klubo nariais turėjo audienciją pas Šv. Tėvą. St. Piežą, Chicago American rel. skyriaus redaktorių, įteikė popiežiui jo paveikslą, pieštą dail. Nat Steinberg.

Patogiausia vieta taupyti ir skolinti pinigus
**CHICAGO SAVINGS AND LOAN
ASSOCIATION**

6245 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60636
Tel. GR 6-7575

John Pakel, prezidentas

MIELI LIETUVIAI

Lietuvos vyskupai, susirinkę Romoje, 1951 m. gegužės 13 dieną paaukojo Lietuvą bei viso pasaulio lietuvius Nekalčiausiai Marijos širdžiai ir paskyrė gegužės 13 dieną NEKALČIAUSIOSIOS MARIJOS ŠIRDIES LIETUVIŲ TAUTOS KARALIENĖS NUOLATINĘ ŠVENTĘ.

Gegužės 13 yra minima kaip VISO PASAULIO LIETUVIŲ MALDOS IR ATGAILOS DIENA UŽ LIETUVOS LAISVĘ IR PASAULIO TAIKĄ.

Mes lietuviai turėtume ypatingai pagerbti Nekaltai Pradėtąją Dievo Motiną, nes Lietuva yra vadinama Marijos žeme ir mūsų visa tauta 1951 metais yra pavesta Jos Nekalčiausios Širdies globai.

Šiuo metu ypač dideli pavojai gresia Lietuvai, todėl gegužės 13 d. pakelkim savo mintis prie Visatos Karalienės Nekalčiausios Širdies ir visų vieningai prašykim, kad Ji užtartų mūsų tautą pas savo Sūnų ir suteiktų jai laisvę ir pasauliui taiką.

Kviečiu visas šeimas ir pavienius asme-

nis pasiaukoti Šv. Jėzaus ir Nekalčiausiai Marijos širdžiai, ir visu savo gyvenimu, darbais ir malda garbinti jas, kad tuo atlygintume už įžeidimus ir permaldautume Dievo teisingumą. Kartu kviečiu visus kiekvieno mėnesio pirmą šeštadienį priimti šv. Komunią, kaip atgailos Komunią, ir sąžiningai atlikti visas savo gyvenimo pareigas.

Kad Lietuva atgautų laisvę, visi vieningai dirbkime ir iš visos sielos šaukimės Dievo pagalbos, kartu visu savo širdies kilnumu ir uolumu vykdykime Dievo Motinos Fatimoje pasakytus prašymus.

Kiekvienas atšvęskime gegužės 13 dieną Nekalčiausios Marijos Širdies lietuvių tautos Karalienės šventę. Ši šventė tebūnie viso pasaulio lietuvių MALDOS IR ATGAILOS DIENA UŽ LIETUVOS LAISVĘ IR PASAULIO TAIKĄ.

Kun. Albertas Kontautas,

Mėlynosios Armijos Lietuvių Sąjūdžio
Dvasios Vadas

PER MARIJĄ PRIE KRISTAUS!

Pasižadėjimas Nekalčiausiai Marijos širdžiai

Brangiausioji Dangaus ir Žemės Karaliene, Tu apsireiškusi Fatimoje nurodei sąlygas, kurias išpildžius bus išgelbėta daug sielų nuo pragaro ugnies, grįš pasauliui tikėjimas ir taika, ir atsivers Rusija.

Šiuo iškilmingai pasižadu Tavo nekaltiausiai širdžiai atsilyginimui už nuodėmes, kuriomis Kristus yra taip skaudžiai įžeidžiamas:

1. Daryti atgailą, tobulinti savo gyvenimą, melstis už nusidėjėlius, garbinti švenčiausiąją Jėzaus širdį. Jai pasiaukoti ir daugiau Jos nebeįžeisti, nes ji yra begalinė meilė ir gailestingumas.

2. Kiekvieno mėnesio pirmąjį šeštadienį priimti Šv. Komunią, kaip atlyginimo Komunią ir bent 15 minučių apmąstyti nors vieną rožančiaus paslaptį.

3. Garbinti Nekalčiausios Marijos širdį, kad per Ją, kaip mūsų gailestingą tarpininkę, atsilygintume Viešpačiui už įžeidimus. Jai pasiaukoti ir kaip pasiaukojimo ženklą nešioti Karmelio škaplierius arba atitinkamą medalikėlį.

4. Šeimoy ar pavieniui kasdien kalbėti rožančiaus dalį.

5. Užlaikyti Dievo įsakymus ir sąžiningai atlikti savo pareigas.

Parašas .....

(Nukirpti)

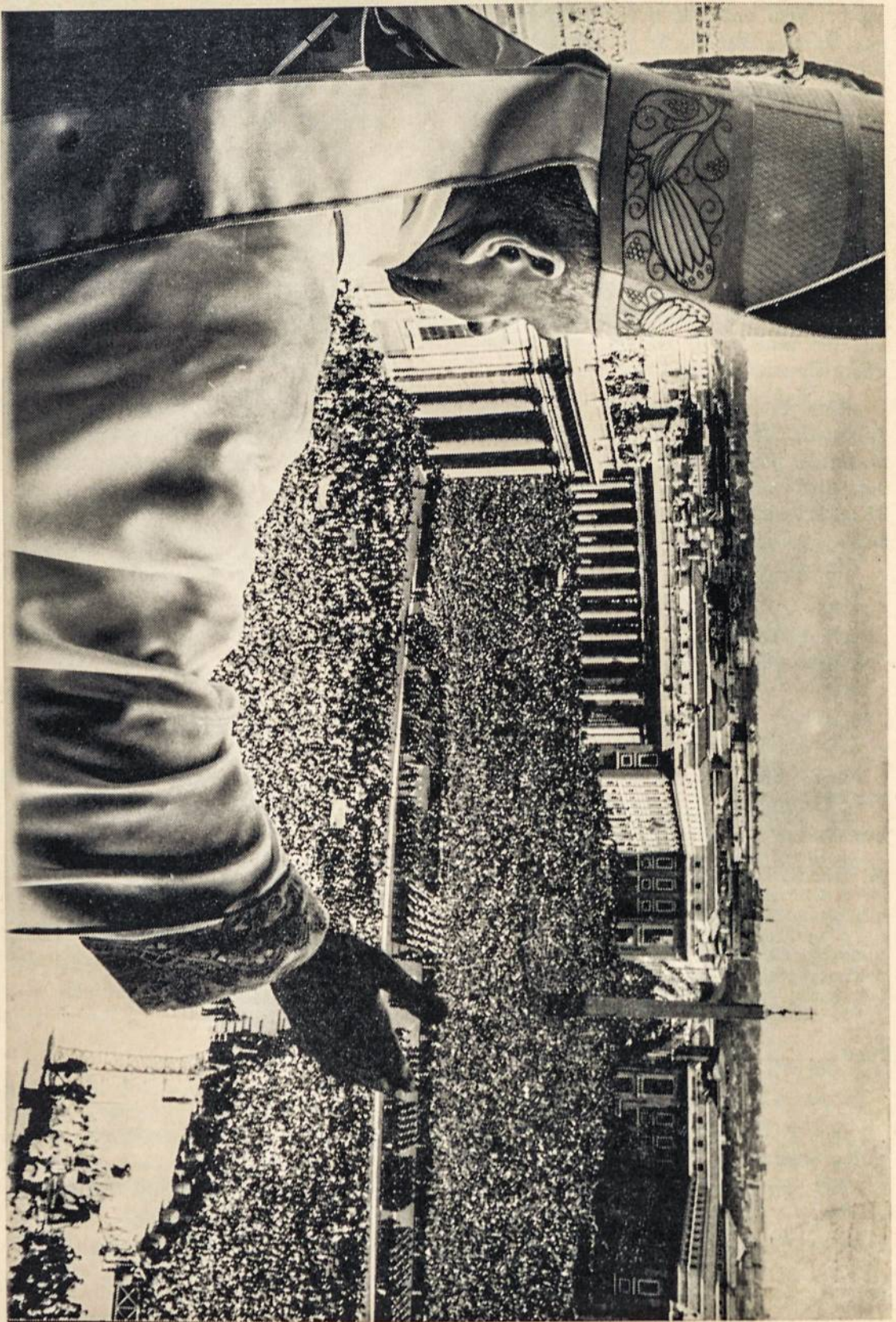
Mėlynosios Armijos Lietuvių Sąjūdžio nario pasižadėjimą pasirašęs pasilieku sau, o šį lapelį su savo adresu prisiunčiu

Mėlynosios Armijos Lietuvių Sąjūdžio Centrai 663 E. 7th Street, So. Boston 27, Mass.

Vardas, pavardė .....

Adresas .....

Šventasis Tėvas Paulius VI iš centrinio šv. Petro bazilikos balkono suteikia palaiminimą Romai ir pasauliui Velykų dieną